

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені
Михайла Бойчука

Факультет _____ Дизайну _____

Кафедра _____ Графічного дизайну _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

І.В. Петрова

(підпис) (ініціали, прізвище)

28.08.2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. 05.01 Артшрифт (за вибором)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

(шифр і назва)

освітня програма ОПП Графічний дизайн

(назва)

спеціальність 022 «Дизайн»

(шифр і назва)

тип дисципліни за вибором

(обов'язкова/за вибором)

мова викладання українська

(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих ОПП та
ОПП, набір на які здійснюється вперше)

Гальчинська О.С.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри графічного
дизайну

(назва кафедри)

26.08.2025 № 1

Завідувач кафедри

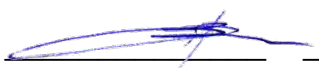
Петрова І.В.

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Артшрифт» для здобувачів вищої освіти за рівнем вищої освіти першим (бакалаврським) за спеціальністю «Дизайн». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2025. – 20 с.

Розробник: Оліфіренко Віталіна Віталіївна, старший викладач кафедри графічного дизайну КДАДПМД ім. М. Бойчука
e-mail: vitalina.lop@gmail.com

Робочу програму перевірено

Декан факультету _____ Малік Т.В.
(підпис) (ініціали, прізвище)
28.08.2025

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету _____
дизайну
(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 28.08.2025 № 1

Голова НМР факультету _____ Мешко А.М.
(підпис) (ініціали, прізвище)

© Оліфіренко В. В., 2025 рік

© КДАДПМД, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Вибіркова
	Спеціальність (освітня програма): 022 «Дизайн» ОПП «Графічний дизайн»	Рік підготовки: 3-й
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/	(назва)	Семестри
Загальна кількість годин на поточний навчальний рік – 150		6-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	
		Практичні, семінарські
		75 год.
		Самостійна робота
		75 год.
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: поточний, підсумковий
		Форма контролю: диф. залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Арт шрифт» є підготовка фахівця з високим рівнем художньо-дизайнерської майстерності у створенні шрифтів різними способами та у різних графічних редакторах, формування цілісної, гармонійно розвинутої та здорової особистості засобами мистецтва каліграфії та проектування шрифтів з індивідуальною творчою думкою для самостійного творчого вирішення завдань дизайнерської діяльності.

Дисципліна «Артшрифт» орієнтована на формування вмінь розробляти оригінальні художні шрифти — декоративні, артшрифти на основі навичок роботи з усім розмаїттям історичних каліграфічних почерків як українських, так і світових. У рамках курсу студенти вивчатимуть класифікацію основних стилів шрифтів за походженням, та художнім властивостям, робити аналіз, збір аналогів та аргументувати вибір стилістики шрифту, над яким вони працюватимуть. Студенти практикуватимуть створення ескізів шрифтів різноманітними інструментами, наслідуючи логіку каліграфії і навпаки, свідомо відходити від неї, вивчатимуть векторизацію написів та підготовку до роботи у векторі в графічних редакторах, роботу з кольором та різними ефектами в літерах у графічних редакторах. В рамках курсу студенти створять власний шрифт, що відповідатиме найсучаснішим тенденціям в графічному дизайні.

Завданнями дисципліни «Артшрифт» є:

- Створювати візуально виразний шрифт відповідно до завдання та обраної концепції, який буде вдало інтегрований у дизайн проєкт.
- Планомірно вести роботу: створення макету від ескізів до фінального файлу на друк або цифрову презентацію.
- Працювати з різноманітними стилями, володіти каліграфічними навичками у створенні летерингу на основі каліграфічних почерків.
- Вміти сприймати шрифт як цілісну систему знаків та символів.
- Працювати з кольором та тоном для підкреслення виразності, професійно володіти графічними редакторами для досягнення цілей.

Дисципліна передбачає формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності ЗК:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) СК:

СК 1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК 2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

СК 3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК 6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

СК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

ПРН-1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН-3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН-4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН-5. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПРН-6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН-7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН-8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

ПРН-9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН-12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

ПРН-16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ПРН-17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

3. Передумови для вивчення дисципліни

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	Каліграфія	Історія дизайну
2.	Шрифт	Летеринг
3.	Графічні техніки	Артбук
4.	Дизайн та художнє оформлення книги	Концепт-арт
5.	Основи проектування і проектної графіки	Стилі в типографії
6.	Композиція	Інтролігація

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати **результати навчання** (знання та практичні навички й уміння).

Знання:

- історії розвитку шрифтової форми латинської та кириличної гілок писемності;
- історико-морфологічної класифікації шрифтових форм;
- історії каліграфії, основних історичних почерків та їхніх стилістичних рис;
- правильного визначення методів та засобів виявлення й відображення шрифту як цілісної системи знаків та символів
- коректного користування виразними можливостями проектно-графічних засобів для створення каліграфічних композицій.
- Вміння використовувати набуті навички у проектуванні артшрифтів та декоративних шрифтів.

Практичні навички й уміння:

- володіння інструментарієм по створенню цілісного шрифтового проекту;
- володіння прийомами образного вирішення засобами шрифту;
- вільневолодіння графічними редакторами;
- вільне володіння почерком українського скоропису, напівуставу, уставу, в'язі а також європейських почерків — готики, італійського курсиву, а також володіння навичкою розуміти як створювати гротески, антиквенні шрифти та бруксові, вміти чітко характеризувати та орієнтуватись в різноманітті;
- вміння застосовувати каліграфію у вирішенні виразних засобів для створення акцидентних шрифтів;
- вміння розробляти власний шрифт на основі історичних та сучасних зразків;
- уміння працювати з проектним матеріалом;

5. Програма навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усьог о	у тому числі				у с ь о г о	у тому числі			
		л	п	с е м .	с.р.		л	п		с.р .
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр 6										
	л+п+ с.р. 7		Прак т.		Сам. робо та					
Тема 1. Дизайн-аналіз сучасних акцидентних шрифтів на ресурсі Rentafont.	20		10		10					
Тема 2. Створення презентації з аргументацією обраних стилів для майбутнього артшрифту	20		10		10					
Тема 3. Створення пошукових ескізів власного шрифту.	40		20		20					
Тема 4. Створення письмової концепції для свого власного шрифту.	20		10		10					
Тема 5. Створення арт шрифту у програмах Adobe Illustrator або Glyphs.	30		15		15					
Тема 6. Оформлення двох презентаційних постерів для шрифту	20		10		10					
Диф.залік	3									
Усього годин	150		75		75					
Вид контролю: Диференці										

5.4. Теми практичних занять

6 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. Дизайн аналіз сучасних акцидентних шрифтів			
1.	Тема 1. Дизайн-аналіз сучасних акцидентних шрифтів на ресурсі Rentafont.	10	
2.	Тема 2. Створення презентації з аргументацією обраних стилів для майбутнього артшрифту	10	
Змістовий модуль 2. Створення пошукових ескізів до власного шрифту			
3.	Тема 3. Створення пошукових ескізів власного шрифту.	20	
4.	Тема 4. Створення письмової концепції для свого власного шрифту.	10	

Змістовий модуль 3. Робота над арт шрифтом у графічних редакторах. Презентація шрифту			
5.	Тема 5. Створення арт шрифту у програмах Adobe Illustrator або Glyphs. Оформлення презентації шрифту	15	
6.	Тема 6. Оформлення двох презентаційних постерів для шрифту	10	
Усього годин за 6 семестр		75	

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. Дизайн аналіз сучасних акцидентних шрифтів			
1.	Тема 1. Дизайн-аналіз сучасних акцидентних шрифтів на ресурсі Rentafont.	10	
2.	Тема 2. Створення презентації з аргументацією обраних стилів для майбутнього артшрифту	10	
Змістовий модуль 2. Створення пошукових ескізів до власного шрифту			
3.	Тема 3. Створення пошукових ескізів власного шрифту.	20	
4.	Тема 4. Створення письмової концепції для свого власного шрифту.	10	
Змістовий модуль 3. Створення авторського акцидентного шрифту			
5.	Тема 6. Створення акцидентного шрифту у програмах Adobe Illustrator або Glyphs. Оформлення презентації шрифту	15	
6.	Тема 6. Оформлення двох презентаційних постерів для шрифту	10	
Усього годин за 6 семестр		75	

5.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань

Вид завдання: Для студентів денної форми навчання.

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання:

- демонстрація творчих робіт;
- презентація результатів виконаних завдань.

Контроль знань студентів здійснюється за рахунок щотижневого контролю за якістю виконання практичних завдань та за графіком, визначеним кафедрою, на практичних заняттях і консультаціях шляхом перевірки завдань як в режимі онлайн, так і аудиторно, а також під час тестування на екзаменаційних переглядах.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів
Відвідування та робота під час практичних занять	1 бал x 15 занять = 15 балів
Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5 x 5 балів = 25 балів
Виконання творчої роботи (перегляд творчих робіт)	3 x 20 балів = 60 балів
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критеріями контролю поточної успішності студента є наступні складові:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- рівень виконання поточних та творчих завдань самостійної роботи;
- підготовка до екзаменаційного контролю.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їхнього виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Перевірка виконання практичної роботи.

Т1 Дизайн-аналіз сучасних акцидентних шрифтів на ресурсі Rentafont. Критерії оцінювання. **Відмінно:** здобувач чітко розуміє класифікацію видів шрифту, може самостійно орієнтуватися в історичних періодах, стилістичних відмінностях, знати термінологію та користуватися нею. **Добре:** здобувач припускається несуттєвих помилок у володінні термінологією та орієнтуванням в історичних періодах. **Задовільно:** здобувач виявляє нерозуміння у відмінностях шрифтів між собою, не володіє професійною термінологією.

T2. Створення презентації з аргументацією обраних стилів для майбутнього артирифту. Критерії оцінювання. **Відмінно:** Здобувач демонструє глибоке розуміння принципів побудови системи символів та знаків кирилиці та латиниці та їх застосування у створенні презентації. Вміє грамотно інтегрувати ці знання, структуруючи їх у вигляді презентації. Чітко володіє інструментами графічних редакторів, уникає шаблонності, банальності, проявляє творчий підхід. Може аргументовано пояснити вибір стилю та засобів виразності. **Добре:** Здобувач демонструє достатнє розуміння принципів побудови системи символів та знаків кирилиці й латиниці та їх застосування у презентації. Допускає окремі неточності у пропорціях, ритмі, композиції або типографіці. Загалом впевнено володіє графічними редакторами та може пояснити вибір стилю.

Задовільно: Здобувач демонструє базове розуміння принципів побудови системи символів та знаків кирилиці й латиниці. Застосовує знання з помітними недоліками у композиції, пропорціях чи типографіці. Володіє графічними редакторами на початковому рівні, пояснення вибору стилю є поверховим.

T3 Створення пошукових ескізів власного шрифту. Критерії оцінювання.

Відмінно: Здобувач творчо розробляє пошукові ескізи власного шрифту, демонструє грамотну побудову знаків, композиційну цілісність та обґрунтовує свою концепцію шрифту. **Добре:** Здобувач виконує пошукові ескізи власного шрифту з незначними неточностями у побудові знаків або композиції. Загалом творчий задум реалізовано. **Задовільно:** Здобувач виконує пошукові ескізи власного шрифту на базовому рівні, допускає помітні помилки у побудові знаків і композиції, творчий задум розкрито частково.

T4 Створення письмової концепції для власного шрифту. Критерії оцінювання.

Відмінно: Здобувач чітко та логічно формулює концепцію власного шрифту, обґрунтовує ідею, стиль і сферу його застосування. **Добре:** Здобувач формулює концепцію власного шрифту, допускаючи незначні неточності в обґрунтуванні або розкритті ідеї. **Задовільно:** Здобувач подає базовий опис концепції власного шрифту, розкриваючи ідею поверхово або неповно.

T5 Створення арт шрифту у програмах Adobe Illustrator або Glyphs. Оформлення презентації шрифту. Критерії оцінювання. **Відмінно:** Здобувач демонструє повне володіння технічними вимогами для розробки векторних шрифтів до друку чи

цифрової публікації, правильно налаштовує параметри файлів і забезпечує бездоганну якість відтворення. **Добре:** Здобувач демонструє повне володіння технічними вимогами до розробки векторних шрифтів для друку чи цифрової публікації, правильно налаштовує параметри файлів і забезпечує високу якість відтворення. **Задовільно:** Здобувач загалом володіє технічними вимогами до розробки векторних шрифтів, правильно налаштовує основні параметри файлів, допускаючи незначні неточності, що впливають на якість відтворення.

Т6 Оформлення двох презентаційних постерів для шрифту. Критерії оцінювання.

Відмінно: Здобувач гармонійно організовує всі елементи композиції плакату о, обґрунтовано застосовує стилістику артшрифту відповідно до концепції шрифту та досягає цілісного художнього рішення. **Добре:** Здобувач загалом гармонійно організовує композицію плаката, доречно застосовує стилістику артшрифту, допускаючи незначні недоліки у композиційному або стилістичному рішенні.

Задовільно: Здобувач організовує композицію плаката на базовому рівні, стилістика артшрифту лише частково відповідає концепції, а художнє рішення є недостатньо цілісним.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

6 семестр

Оцінювання експозиції по кількостям балів зазначена в окремій таблиці у розділі 8.1. На оцінку відмінно здобувач має вміти подати проект згідно вимог друку та експозиції на високому рівні, кольори не мають бути спотвореними через неякісний вивід друкарського пристрою, якщо робота обрізається по формату – лінія надрізу має бути рівною, формат обрізу має відповідати поставленому завданню, біля роботи експонується бірка з означенням Ім'я Прізвища здобувача, курс, група, назва завдання, рік виконання. Оцінка добре ставиться, якщо є незначні порушення вищезгаданих вимог і задовільно коли помітні порушення візуально: пошкоджена робота, відсутня інформація про автора, неякісний друк тощо.

тощо.

Орієнтовний перелік питань до семестрового контролю

6 семестр

1. Який стиль і класифікацію має обраний вами шрифт? Чому ви віднесли його саме до цієї групи?
2. Які історичні або стилістичні джерела стали основою для створення вашого артшрифту?
3. Чому ви обрали саме таку концепцію шрифту? Для якої цільової аудиторії та сфери застосування він призначений?
4. Які принципи побудови знаків кирилиці та латиниці ви врахували під час розробки шрифту?
5. Які етапи створення пошукових ескізів були найважливішими та як вони вплинули на фінальний результат?
6. Які особливості має ваш шрифт (форма знаків, пропорції, ритм, контраст, пластика)?
7. Які технічні параметри ви налаштовували під час підготовки шрифту до друку або цифрової публікації?
8. Чому для створення шрифту ви обрали Adobe Illustrator або Glyphs? Які їхні переваги для цієї роботи?

9. За якими принципами ви будували композицію презентаційних постерів та як забезпечували їхню цілісність?
10. Як ваші презентація та постери підкреслюють концепцію і характер створеного артшрифту?

1. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Змістовий модуль 1. Дизайн-аналіз сучасних акцидентних шрифтів	20
Змістовий модуль 2. Створення пошукових ескізів до власного шрифту	30
Змістовий модуль 3. Створення авторського артбуку засобами каліграфії	50
Всього	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Необхідне обладнання, устаткування	Технологічне устаткування комп'ютерного класу
Необхідні засоби	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для виконання завдань самостійної роботи
Програмне забезпечення	Microsoft Office, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Glyphs.
Матеріали, інструменти	папір формату А4, А3; прості олівці, гумка, графічні матеріали (гелеві ручки, лайнери, маркери, туш, пера), пензлі, брашпен, канцелярський ніж

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література

1. Cheng Karen. Designing Type. Yale University Press : USA, 2020. 248 p.
2. Рудер Е. Типографія. Київ: Arthuss, 2025, 276 с.
3. Robert Bringhurst, The Elements of Typographic Style, 2016. 290 p.
4. Robert Bringhurst, Palatino: The Natural History of a Typeface, 2016. 20-24 p.
5. Jessica Hische, In Progress: See Inside a Lettering Artist's Sketchbook and Process, from Pencil to Vector (Hand Lettering Books, Learn to Draw, Chronicle Books, USA, 2016. 327 p.
6. David Harris. The Art of Calligraphy – London, 1995, 5-10 p., 14-24 p., 128 p.
7. В. Мітченко. Естетика українського рукописного шрифту. - К., 2007. 278 с.
8. Лесняк Володимир, Графічний дизайн (основи професії), - К.: Біос Дизайн Букс, 2009. 3-10 с., 249 с.,
9. Іваненко Т. О. Художньо-образні особливості формоутворення акцидентного шрифту: дис. канд. мистецтвознавства: 05.01.03 / Іваненко Т. О.; Харків. держ. акад. дизайну і мистецтва. – Харків 2006, 20 с.
10. Thinking With Type 2nd Ed by Ellen Lupton, USA, Baltimor, Princeton Architectural Press, 2015, 228 p.

10.2 Допоміжна література

11. І. Білодід, Є.М. Кудрицький. Граматика слов'янська І. Ужєвича. - К., 1970.
12. М. Різник. Письмо и шрифт. - К., 1978.

13. В. Михайленко, М.І. Яковлев. Основи композиції. - К., 2004. 88-96 стр.
14. Н. Таранов. Рукописний шрифт. - Львів, 1986.
15. В. Мітченко. Мистецтво скоропису в просторі українського бароко//Український світ.-1992.-№1. 10-14 с.
16. В. Мітченко. Естетика українського скоропису//Український світ.-1992.-№2. 7-12 с.
17. В. Чебаник. Графіка української мови. Абетка. Каталог.- К., 2004. 5-32 с.
18. В. Мітченко. Формотворчі елементи літер як чинники розвитку українського скоропису//Українська академія мистецтва.- 1998. - Випуск 5. 3-7 с.
19. В. Панащенко. Палеографія українського скоропису другої половини XVII ст. - К., 1974. 18-45 с.
20. П. Клименко. Графіка шрифту Острозької Біблії, Українська книга XVI-XVII-XVIII ст. - К., 1926. 9-49 с.
21. О. Дергачов. Добуки. Каталог виставки. - Львів, 1994. 12-36 с.
22. Життя шрифту. Каталог виставки. - К., 2006. 32 с.
23. О. Сулейменов. Мова письма. - К., 2006. 3-24 с.

10.3 Інформаційні ресурси

1. <https://rentafont.com.ua/>
2. <http://www.iampeth.com/lessons.php>
3. https://youtu.be/1LwJH_dpGsA
4. <https://youtu.be/vmPoiS61Jpo>
5. https://youtu.be/dwzXE5uAh2M?list=PLKfWL8IXgKBtEPwuokB2F-UGgrX_u-L2n
6. https://youtu.be/n_0GJrgfAUU
7. <https://youtu.be/YQj3UKVdPz0>
8. <https://youtu.be/E-kvfx5yjQE>
9. https://youtu.be/pEeW2gb-YI?list=PLKfWL8IXgKBtEPwuokB2F-UGgrX_u-L2n
10. https://youtu.be/OujRG-NaMLM?list=PLKfWL8IXgKBtEPwuokB2F-UGgrX_u-L2n
11. https://youtu.be/PS0nKVWasE?list=PLKfWL8IXgKBtEPwuokB2F-UGgrX_u-L2n
12. <https://youtu.be/18EZ9Dq1HII>
13. <https://youtu.be/Ve44Rt2Afmo>
14. <https://youtu.be/aREA8Ko5GgM>
15. <https://youtu.be/Aq9uF6-Q4gU>
16. <https://youtu.be/wytfP2TXq84>
17. <https://youtu.be/aX2Rf00icuc>

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		

12 Рекомендовані джерела інформації

12.1 Основна література

1 ...

2 ...

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Назва теми заняття, посилання на методичне забезпечення, літературні джерела		
2			
...			
Усього годин за _____ семестр			

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
« _____ »

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ навчальний рік (без змін)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____.____20____ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____.____20____ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____.____20____ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____.____20____ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)